

ADVIES 2012-038

18 september 2012

Klacht over afwijzing verzoek om verlof buiten schoolvakantie en onzorgvuldige communicatie

De leerplichtwet bood niet de ruimte om een verzoek om verlof voor vakantie buiten de schoolvakantie voor de zoon van de klager te honoreren. De school geeft daarnaast terecht aan dat het goedkeuren van verzuim in een vorig jaar geen garantie geeft voor andere jaren. Gezien de bij de school bekende situatie van het gezin had de school echter wel zorgvuldiger moeten communiceren over het niet toekennen van het verlof.

Klacht deels ongegrond, deels gegrond

1. Verloop van de klachtenprocedure

- 1.1. Klager heeft bij brief met bijlagen van 1 mei 2012 zijn klacht voorgelegd aan de Landelijke Klachtencommissie Primair Onderwijs, Voortgezet Onderwijs en BVE (verder te noemen: de Commissie).
- 1.2. Vervolgens heeft hij op verzoek van de Commissie zijn klacht verder verduidelijkt door middel van een vragenformulier dat door de Commissie ontvangen is op 11 juni 2012.
- 1.3. De Commissie heeft aangeklaagde gevraagd te reageren op het gestelde in de klachtbrief.
- 1.4. De directeur van de school, mevrouw K., heeft mede namens het bevoegd gezag bij brief van 3 juli 2012 een reactie op de klacht gegeven.
- 1.5. Op 18 september 2012 heeft de Commissie een hoorzitting gehouden te R., alwaar zijn verschenen: klager in persoon en namens de school de directeur, voornoemd en de heer P., voorzitter van het bestuur. Tevens was aanwezig de leerplichtambtenaar van de gemeente Z. mevrouw G.
- 1.6. De klacht betreft de opgelegde boete door de leerplichtambtenaar. In het bijzonder strekt de klacht zich uit tot het handelen van de directeur van de school, die de melding bij de leerplichtambtenaar heeft gedaan.

Inhoud van de klacht

Klager is een alleenstaande vader met twee zoons van twee moeders. Hij stelt dat het voor hem alleen mogelijk is om tijdens de voorjaarsvakantie met zijn beide zoons met vakantie te gaan. De jongens hebben niet tegelijkertijd voorjaarsvakantie. Klager stelt dat de school van de landelijke richtlijn is

afgeweken en de voorjaarsvakantie een week later heeft ingeroosterd. Klager heeft daarom voor zijn leerplichtige zoon M. om vrijstelling van de Leerplichtwet gevraagd.

De werkzaamheden van klager en de opstelling van de beide moeders maken het moeilijk om tijdens andere reguliere schoolvakanties met zijn zoons op vakantie te gaan. Klager heeft daarbij een voorkeur voor de voorjaarsvakantie, omdat de jongens graag met hem en elkaar op skivakantie gaan. Ondanks het feit dat er geen verlof was gegeven, is klager met zijn zoons op vakantie geweest gedurende de bewuste periode. Door lesmateriaal mee te nemen en de gemiste lesstof persoonlijk met zijn zoon bij te werken is klager van mening dat zijn zoon aan zijn leerplicht heeft voldaan. Dit ging in overleg met de leerkracht. Hij voelde zich dan ook overvallen toen hij zonder nadere aankondiging bericht van de leerplichtambtenaar kreeg.

De directeur van de school is van mening dat de klacht onjuist geadresseerd is. Volgens haar dient de klacht ingediend te worden bij de leerplichtambtenaar die de boete heeft opgelegd.

De directeur heeft het verzoek van klager afgewezen. Zij heeft daarvoor als reden opgegeven dat het verlof het jaar daarvoor wel is toegekend, maar dat sprake was van een uitzondering vanwege de specifieke gezinssituatie. Er is toen duidelijk gecommuniceerd over de uitzondering op de regel. Ze is van mening dat klager dit jaar voor zijn andere zoon om buitengewoon verlof had kunnen vragen. Ze heeft vooraf overleg gehad met de leerplichtambtenaar.

Het is de bevoegdheid van de school om streng te zijn met betrekking tot verzoeken voor buitengewoon verlof.

Klager heeft er voor gekozen toch met vakantie te gaan. Omdat de directeur wist dat M. zou gaan verzuimen is er aan de moeder van M. huiswerk meegegeven, zodat hij niet teveel achterop zou gaan raken.

Na de vakantie is er een melding gedaan. Klager is hiervan niet vooraf op de hoogte gesteld, omdat het voldoende duidelijk was dat hij de regels had overtreden door ondanks de weigering zijn zoon aan de leerplicht te onttrekken. Dat klager zijn zoon zelf heeft bijgewerkt, zodat er geen achterstand is ontstaan maakt dat niet anders.

2. Overwegingen van de Commissie

De Commissie is van oordeel dat de klacht wel juist geadresseerd is en door haar behandeld kan worden. Daarbij zal ze zich onthouden van een oordeel over de boete die de leerplichtambtenaar heeft opgelegd, omdat daartoe een gang naar de rechter openstaat. De beslissing van de school om een melding te doen bij de leerplichtambtenaar staat echter wel ter toetsing.

De Commissie kan klager niet volgen in zijn stelling dat het bestuur door een andere week voor de voorjaarsvakantie te bepalen dan de landelijke richtlijn aangeeft, een probleem voor klager heeft veroorzaakt waar ze ook een oplossing voor moeten bieden.

De Commissie stelt vast dat de landelijke richtlijn voor de voorjaarsvakantie een adviserend karakter heeft en dat het geregeld voorkomt dat scholen hiervan afwijken. Dit schept naar het oordeel van de Commissie geen verplichting om ruimhartig buitengewoon verlof te verlenen in die gevallen waarin de afwijkende week voor ouders problemen oplevert.

Artikel 13A van de Leerplichtwet wijst de schooldirecteur aan als degene die beslist over het verlenen van verlof dat niet meer dan tien dagen bedraagt. De directeur moet daarbij binnen de kaders van de Leerplichtwet blijven.

De directeur heeft het verzoek van klager afgewezen. Zij heeft dit niet schriftelijk gedaan en de beslissing niet gemotiveerd.. Ter zitting is aangegeven dat er voor klager voldoende mogelijkheden over bleven voor een gezinsvakantie gedurende een ander deel van het jaar. De Leerplichtwet zou er in dat geval aan in de weg staan dat er buitengewoon verlof voor een gezinsvakantie zou worden verleend.

De Commissie komt binnen de haar gegeven toetsingsmogelijkheden tot het oordeel dat de directeur, daarin gesteund door het schoolbestuur, in redelijkheid zich op het standpunt kon stellen dat de Leerplichtwet haar niet de ruimte bood om aan klagers verzoek tegemoet te komen. Het voeren van een strikt beleid in deze kwestie betreft een eigen bevoegdheid van de school, waar de Commissie niet in kan treden. Niet gesteld, noch gebleken is dat de school bij de uitvoering van dit beleid onredelijk te werk gaat. Dat in een eerder schooljaar wel verlof is verleend onder het voorbehoud dat dit eenmalig zou gebeuren, geeft, zoals de school terecht stelt, klager geen aanspraak voor volgende jaren. Van klemmende omstandigheden die de school zouden nopen van het beleid af te wijken is de Commissie niet gebleken. Het lag in de eigen risicosfeer van klager dat hij gekozen heeft om met zijn zoon op wintersport te gaan, terwijl het gezin ook een andere vakantie dan de wintersport, samen had kunnen doorbrengen.

De Commissie verklaart de klacht op dit onderdeel ongegrond.

De Commissie is kritisch ten aanzien van de gevolgde procedure door de directeur. Klager heeft zijn verzoek op de juiste wijze bij de directeur ingediend. De directeur heeft het formulier met daarop de afwijzing van het verzoek aan de zoon van klager meegegeven in de wetenschap dat de zoon niet bij klager woonachtig was. Het lag dus in de rede dat het formulier niet in goede orde bij klager zou aankomen. Klager heeft deze officiële afwijzing dan ook niet ontvangen.

Toen de zoon van klager huiswerkopdrachten van zijn leerkracht meekreeg voor het werk dat hij zou gaan missen heeft de school de indruk gewekt alsnog met het verlof in te stemmen. Klager heeft hierdoor aangenomen dat hij voldeed aan de Leerplichtwet en dat er geen melding zou worden gedaan bij de leerplichtambtenaar. De Commissie is van mening dat de school hierdoor een onduidelijke situatie geschapen heeft.

Voor wat betreft de wijze waarop met klager is gecommuniceerd, is de Commissie dan ook van oordeel dat deze communicatie niet in goede orde is verlopen. Het had op de weg van de school gelegen het verzoek van klager schriftelijk, met redenen omkleed, af te handelen en aan klager duidelijk van te voren aan te geven dat bij ongeoorloofd verzuim een melding bij de leerplichtambtenaar zou volgen.

De Commissie verklaart de klacht op dit onderdeel gegrond.

3. Het oordeel van de Commissie

De schooldirecteur heeft zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat de Leerplichtwet haar niet de ruimte bood om aan klagers verzoek om zijn kind buiten de reguliere schoolvakantie verlof te verlenen tegemoet te komen. De klacht is op dit onderdeel ongegrond.

De informatieverschaffing aan klager was onzorgvuldig en onduidelijk. De klacht is op dit onderdeel gegrond.

4. Advies aan het bevoegd gezag

De Commissie adviseert om afwijzingen van verzoeken tot buitengewoon verlof schriftelijk en rechtstreeks aan de aanvrager te richten. Daarnaast is adviseert de Commissie vooraf aan te geven dat er een melding aan de leerplichtambtenaar wordt gedaan, indien de school dit overweegt.

Aldus gegeven op 1 november 2012 door mr. E.I.. Batelaan-Boomsma, voorzitter, drs. K.B. Visser en drs. J.van Tongeren, leden, in tegenwoordigheid van mr. A.C. Melis-Gröllers, secretaris.